

Rada
Európskej únie

V Bruseli 7. júna 2024
(OR. en)

10676/24

SOC 422	JEUN 125
EMPL 243	STATIS 74
EDUC 199	ELARG 76
SAN 318	COMPET 618
ECOFIN 641	MI 575
GENDER 110	MAP 23
ANTIDISCRIM 94	DIGIT 153
FREMP 285	ENV 584
MIGR 260	IND 298

POZNÁMKA

Od:	Predsedníctvo
Komu:	Výbor stálych predstaviteľov/Rada
Predmet:	Vyhlásenie z La Hulpe o budúcnosti Európskeho piliera sociálnych práv – <i>schválenie</i>

Delegáciám v prílohe zasielame uvedené vyhlásenie na účely jeho schválenia na zasadnutí Rady EPSCO, ktoré sa uskutoční 20. júna 2024.

Vyhlásenie z La Hulpe o budúcnosti Európskeho piliera sociálnych práv

La Hulpe, Belgicko

16. apríla 2024

Vyhlásenie z La Hulpe o budúcnosti Európskeho piliera sociálnych práv*

Preambula

Závazok k európskemu sociálnemu modelu

1. Zdôrazňujeme význam jedinečného sociálneho trhového hospodárstva Európy, ktoré spája úsilie o vysoko produktívne, konkurencieschopné a inovatívne hospodárstvo, ktoré je atraktívne pre investície a podporované dynamickým jednotným trhom a má za cieľ plnú zamestnanosť a sociálny pokrok, ako aj vysokú úroveň ochrany. Význam niektorých z týchto kľúčových prvkov sa zdôrazňuje aj v článku 3 ZEÚ a v článku 151 ZFEÚ. Sme pevne odhodlaní presadzovať sociálnu Európu a naším cieľom je dosiahnuť sociálny a hospodársky pokrok, zabezpečiť rovnosť príležitostí pre všetkých, kvalitné pracovné miesta a spravodlivé pracovné podmienky, znížiť chudobu a nerovnosti a podporovať spravodlivý prechod na klimatickú neutralitu, a to na základe Charty základných práv Európskej únie, Európskej sociálnej charty Rady Európy a Deklarácie Medzinárodnej organizácie práce o budúcnosti práce prijatej pri príležitosti stého výročia jej vzniku.

Sociálne štáty EÚ: Odolnosť voči nepriaznivým podmienkam

2. Európska únia v posledných rokoch čelí bezprecedentnej sérii kríz a výziev, ako je pandémia ochorenia COVID-19, rýchlo sa zhoršujúca klimatická kríza a degradácia životného prostredia, dôsledky útočnej vojny Ruska voči Ukrajine, zmeny geopolitického kontextu, rastúca globálna konkurencia a súvisiace zhoršenie priemyselnej základne EÚ a tiež prudký nárast inflácie a následná kríza životných nákladov. Dobre fungujúce trhy práce, odolné podniky, atraktívne investičné prostredie, spoľahlivé systémy zdravotnej starostlivosti, inkluzívne systémy sociálnej ochrany a prístup k cenovo dostupným a kvalitným verejnoprospešným službám a službám všeobecného záujmu zohrali zásadnú úlohu pri zmierňovaní dosahu týchto kríz tým, že ochránili milióny ľudí, podnikov a pracovných miest a posilnili odolnosť nášho hospodárstva, vďaka čomu sa

* Toto vyhlásenie je tiež príspevkom k strategickému programu Rady na roky 2024 – 2029, dopĺňa kontext a je súčasťou diskusie o novej európskej dohode v oblasti konkurencieschopnosti.

rýchlo obnovilo.

Kompas: Európsky pilier sociálnych práv

3. Európsky pilier sociálnych práv sa po tom, ako ho v roku 2017 vyhlásil Európsky parlament, Rada EÚ a Európska komisia, stal kompasom pri usmerňovaní riešenia spoločných výziev v oblasti zamestnanosti a zručností a sociálnych výziev a pri podpore vzostupnej konvergenencie pracovných a životných podmienok v Únii. Na úrovni Únie Európsky pilier sociálnych práv neprináša rozšírenie právomocí ani úloh, ktoré sú Únii zverené v zmluvách. Mal by sa vykonávať v medziach uvedených právomocí. Ako potvrdili lídri EÚ v Portskom vyhlásení v roku 2021, vykonávanie uvedeného piliera na úrovni Únie a členských štátov je, s náležitým ohľadom na ich príslušné právomoci a zásady subsidiarity a proporcionality, spoločným politickým záväzkom a zodpovednosťou. Pri vykonávaní 20 zásad piliera sa majú náležite zohľadňovať rôzne sociálno-ekonomické súvislosti, rozmanitosť vnútroštátnych systémov a úloha a autonómia sociálnych partnerov.

Priorizácia Európskeho piliera sociálnych práv

4. Zdôrazňujeme, že pokrok vo vykonávaní piliera na primeranej úrovni by mal zostať kľúčovou prioritou Európskej únie a členských štátov, ako aj kandidátskych krajín. Najdôležitejšie je, aby sa do roku 2030 dosiahli hlavné cieľové hodnoty EÚ z roku 2021 v oblasti zamestnanosti, odbornej prípravy a znižovania chudoby. Pilier naďalej poskytuje vodidlo na zvládanie dnešných megatrendov a formovanie súvisiacich politických reakcií. V kontexte digitálnej a zelenej transformácie pilier podporuje zachovanie práv pracovníkov, rodovú rovnosť, rovnocenné príležitosti na získavanie zručností, rekvalifikáciu a zvyšovanie úrovne zručností, spravodlivé pracovné podmienky, primeranú sociálnu ochranu a začlenenie a dostupnú zdravotnú starostlivosť. Pilier má slúžiť ako náš kompas na podporu spravodlivej transformácie a zabezpečiť, aby sa na nikoho nezabudlo. Vzhľadom na prebiehajúce demografické zmeny poskytuje pilier rámec na úpravu politík, podporu rodín, presadzovanie aktívneho a zdravého starnutia a na riešenie rôznorodých potrieb meniacej sa pracovnej sily a starnúceho obyvateľstva, pričom zároveň presadzuje zásady medzigeneračnej spravodlivosti a solidarity.
5. V súvislosti s týmito zmenami opätovne potvrdzujeme právo a slobodu každého na prístup k vysokokvalitným verejnoprospešným službám a službám všeobecného záujmu vrátane sociálnych služieb a základných služieb, ktoré sú kľúčové pre sociálnu a územnú súdržnosť, ako aj pre udržateľnú konkurencieschopnosť.
6. Opätovne zdôrazňujeme, že hospodársky a sociálny pokrok sú vzájomne prepojené a že Európsky pilier sociálnych práv je súčasťou širšieho úsilia

o vybudovanie inkluzívnejšieho a udržateľnejšieho modelu rastu a prispieva aj k dosiahnutiu cieľov udržateľného rozvoja. Podporuje sa tým sociálna a územná súdržnosť a prispieva sa k zlepšeniu konkurencieschopnosti Európy, vďaka čomu sa zvyšuje jej atraktivnosť pre podniky vrátane MSP a sociálnych podnikov na investovanie a vytváranie kvalitných pracovných miest. Vzhľadom na spomalenie rastu produktivity v EÚ a pretrvávajúci nedostatok pracovnej sily a zručností, ktoré negatívne ovplyvňujú konkurencieschopnosť EÚ, pripomíname, že dobre navrhnuté sociálne reformy a investície môžu mať pozitívny vplyv na hospodársky rast tým, že posilnia ľudský kapitál a zvýšia rast produktivity a ponuku pracovnej sily a zároveň prispejú k sociálnemu pokroku.

7. V kontexte všetkých uvedených výziev pripomíname, že je dôležité, aby sa v plnej miere transponovali a primerane vykonávali viaceré iniciatívy dohodnuté od roku 2017, a tiež aby sa účinne monitorovala ich pokračujúca efektívnosť. Víťame preskúmanie akčného plánu na realizáciu piliera z roku 2021, ktoré je naplánované na rok 2025 a ktoré poskytne základ pre ďalšie opatrenia na úrovni EÚ v záujme dosiahnutia cieľových hodnôt EÚ na rok 2030.

Presadzovanie sociálneho dialógu ako piliera demokracie

8. V súlade s vyhlásením z Val Duchesse potvrdzujeme nenahraditeľnú povahu účinného sociálneho dialógu na úrovni Európskej únie ako základného prvku európskeho sociálneho modelu a našej európskej demokracie. Slúži na zlepšovanie pracovných podmienok a prispieva k nášmu spoločnému cieľu, ktorým je dosiahnuť, aby bola EÚ najlepším miestom na život, prácu a podnikanie. Zdôrazňujeme, že sociálny dialóg a kolektívne vyjednávanie zostávajú kľúčovými nástrojmi pri formovaní prebiehajúcich zmien. Vyzývame na posilnenie európskeho medziodvetvového a odvetvového sociálneho dialógu, na pokračujúcu podporu koncepcie sociálnych partnerov a ich dohôd a na zapojenie sociálnych partnerov do tvorby politík EÚ, a to aj do vykonávania zelenej transformácie.

Posilnenie akcieschopnosti sociálnych partnerov a kolektívneho vyjednávania

9. Pripomíname dôležitosť slobody zhromažďovania a združovania, práva pracovníkov a ich zástupcov na informácie a konzultácie na pracovisku a práva na kolektívne vyjednávanie a kolektívne akcie. Odborové zväzy a organizácie zamestnávateľov musia požívať primeranú ochranu pred akýmkoľvek vzájomným zasahovaním alebo pred zasahovaním zástupcov alebo členov opačnej strany do ich zriadenia, fungovania alebo správy.
10. Opätovne potvrdzujeme náš záväzok plne rešpektovať výsady a podporovať úlohu odborových zväzov a organizácií zamestnávateľov ako aktérov sociálneho

dialógu.

11. Pripomíname ustanovenia smernice o primeraných minimálnych mzdách s cieľom podporiť kolektívne vyjednávanie a postupne zvyšovať mieru jeho využívania. S nádejou očakávame nadchádzajúce vymenovanie osobitného vyslanca pre európsky sociálny dialóg v rámci Európskej komisie a pakt pre európsky sociálny dialóg.

Uznanie úlohy občianskej spoločnosti

12. Uznávame úlohu občianskej spoločnosti, najmä pokiaľ ide o politiky prispievajúce k boju proti sociálnemu a hospodárskemu vylúčeniu a nerovnostiam a pokiaľ ide o politiky týkajúce sa nedostatočne zastúpených a zraniteľných skupín. Oceňujeme jej funkciu v našich demokraciách a zdôrazňujeme, že je dôležité chrániť občiansky priestor s cieľom venovať sa potrebám týchto skupín a zabezpečiť účinné vykonávanie politík, ktoré sa sústreďujú na tieto skupiny.

Rovnosť príležitostí a prístup na trh práce

13. Vzhľadom na to, že všetky členské štáty majú problém s veľkým nedostatkom pracovnej sily a s nesúladom medzi ponúkanými a požadovanými zručnosťami, sú potrebné ďalšie opatrenia na podporu kultúry celoživotného vzdelávania v súlade s barcelonským tripartitným vyhlásením. Právo na kvalitné a inkluzívne vzdelávanie, odbornú prípravu a celoživotné vzdelávanie, ako sa stanovuje v zásade 1 Európskeho piliera sociálnych práv, je nevyhnutné na pomoc všetkým pracujúcim, nezamestnaným a neaktívnym osobám a dodržiavanie tohto práva si vyžaduje opatrenia. Konkrétnejšie zdôrazňujeme význam inovatívneho a kvalitného vzdelávania a odbornej prípravy pre všetkých. Víťame dynamiku, ktorá vznikla vďaka Európskemu roku zručností, a zaväzujeme sa zachovať zručnosti ako politickú prioritu a aktualizovať program v oblasti zručností.
14. Na uspokojenie potrieb uchádzačov o zamestnanie a potrieb zamestnávateľov sú nevyhnutné verejné služby zamestnanosti, ktoré im ponúkajú účinné a dostupné služby, ktorých výsledkom je dôstojná práca, kvalifikovaný personál, ako aj zníženie miery neaktivity. Pripomíname význam využívania ich znalostí na podporu únijných a vnútroštátnych politík trhu práce a vyzývame na ďalšiu podporu ich schopnosti využívať dáta a digitálne technológie. Zdôrazňujeme, že je dôležité v plnej miere využívať dosiaľ nevyužitý potenciál na trhu práce, a to aj posilnením prístupu na trh práce a jeho udržania, najmä pre dlhodobo nezamestnaných, starších pracovníkov, nedostatočne zastúpené skupiny a pre skupiny v zraniteľných situáciách. V tejto súvislosti zohrávajú úlohu aj súkromné služby zamestnanosti.

15. Osobitne sa zaväzujeme podporovať našich mladých ľudí a investovať do nich, keďže ich energia, podnikavosť, talent a tvorivosť sú kľúčovým určujúcim faktorom súčasnej i budúcej prosperity Európy. Zdôrazňujeme dôležitosť posilnenej záruky pre mladých ľudí a spravodlivých sŕáží a učňovskej prípravy.
16. Zaväzujeme sa bojovať proti diskriminácii v spoločnosti a na trhu práce, a to aj pri náboe zamestnancov, a usilovať sa o úniu rovnosti. Vyzývame na vyhodnotenie antidiskriminačných stratégií a možnej potreby ich obnovenia vrátane tých, ktorých platnosť uplynie v roku 2025, a na zintenzívnenie práce na rámcoch EÚ v oblasti rovnosti, nediskriminácie a boja proti rasizmu s cieľom bojovať proti diskriminácii z dôvodu pohlavia, rasového alebo etnického pôvodu, náboženstva alebo viery, zdravotného postihnutia, veku alebo sexuálnej orientácie prostredníctvom prierezového prístupu. V tejto súvislosti pripomínáme, že je dôležité podporovať rovnosť, začleňovanie a účasť Rómov.
17. Uznávame významný pokrok dosiahnutý pri presadzovaní rodovej rovnosti na úrovni EÚ, ktorý by sa mal posilniť s cieľom prekonať všetky zostávajúce prekážky rodovej rovnosti a zabezpečiť plné uplatňovanie práv žien. Vyzývame na pokračovanie v úsilí v rámci oblastí stratégie pre rodovú rovnosť, ako aj na jej možné obnovenie, s cieľom presadiť dvojité prístup spájajúci uplatňovanie hľadiska rodovej rovnosti s konkrétnymi opatreniami, a zároveň podporiť prierezovosť. Apelujeme aj na to, aby sa pokračovalo v opatreniach na riešenie rodovej segregácie a na odstránenie rodových rozdielov v zamestnanosti, odmeňovaní, dôchodkoch a v starostlivosti a aby sa prijali potrebné opatrenia na elimináciu rodových stereotypov. Vyzývame tiež na rozhodné opatrenia na boj proti všetkým formám násilia na ženách a domáceho násilia a proti ubližujúcim rodovým stereotypom.

Spravodlivé pracovné podmienky

18. Sme odhodlaní v plnej miere využívať príležitosti, ktoré prinášajú nové technológie a digitálne ekosystémy z hľadiska inovácie, zvýšenia produktivity a konkurencieschopnosti. Pretrvávajú však neistota v súvislosti s rastúcim využívaním platformovej práce, umelej inteligencie a algoritmického riadenia dynamiky na pracovisku. Môže byť potrebné ďalšie posúdenie a dodatočné opatrenia, aby sa zabezpečili spravodlivé pracovné podmienky v základných oblastiach digitálneho veku, ako je telepráca, právo odpojiť sa, začlenenie zásady „ľudskej kontroly“ nad umelou inteligenciou vo svete práce, regulácia algoritmického riadenia a informovanie zamestnancov a konzultácie s nimi.
19. Usilujeme sa o to, aby malo zamestnanie čoraz viac ľudí, zvýšila sa produktivita a zlepšili sa pracovné podmienky a rovnováha medzi pracovným a súkromným životom, a to aj prostredníctvom sociálneho dialógu a kolektívneho vyjednávania. Zdôrazňujeme potrebu uznávať zručnosti a kvalifikácie v rámci EÚ interoperabilným spôsobom, a to aj v prípade štátnych príslušníkov tretích

krajín. Berieme na vedomie akčný plán pre nedostatok pracovných síl a zručností v EÚ. Na jeho vykonávanie sú potrebné ďalšie kroky na úrovni EÚ a na vnútroštátnej úrovni, do ktorých budú zapojení sociálni partneri. Zároveň berieme na vedomie oznámenie Komisie s názvom Demografické zmeny v Európe: súbor nástrojov pre opatrenia.

20. Prijmeme opatrenia na podporu spravodlivej a účinnej mobility pracovnej sily v celej Európskej únii. K ďalšiemu zlepšeniu pracovných a životných podmienok štátnych príslušníkov EÚ a tretích krajín môžu prispieť aj iniciatívy na zlepšenie schopnosti odhaľovať podvody a zneužívanie, ako aj zvýšenie kapacít a prehĺbenie cezhraničnej spolupráce vnútroštátnych inšpektorátov práce s osobitným dôrazom na opatrenia v oblastiach subdodávateľskej a agentúrnej práce. Malo by sa podporovať poradenstvo a asistencia pre mobilných pracovníkov, ako aj zlepšenie prístupu pracovníkov, podnikov a sociálnych partnerov k informáciám. Nadchádzajúce hodnotenie Európskeho orgánu práce predstavuje príležitosť zamyslieť sa nad jeho ďalším vývojom, úlohou a kompetenciami.
21. Hoci prioritou je zachovať a vytvoriť nové pracovné miesta s cieľom posilniť hospodársku výkonnosť Únie, rovnaká pozornosť by sa mala venovať aj kvalite týchto pracovných miest. Dôstojné pracovné podmienky sú nevyhnutné na prilákanie a udržanie pracovníkov, pričom silné kolektívne vyjednávanie, primerané a spravodlivé mzdy, podpora inkluzívneho rastu a predchádzanie chudobe pracujúcich osôb sú rozhodujúce pre to, aby sa obnovila mzdová kvóta. Pripomíname kľúčovú úlohu sociálnych partnerov v tejto oblasti.
22. Posilnenie kolektívneho vyjednávania a sociálneho dialógu, ako aj podpora účasti zamestnancov a práv pracovníkov a ich zástupcov na informácie, konzultácie a participáciu sú jadrom flexibilnej a inkluzívnej adaptácie na nadchádzajúce zmeny na európskom trhu práce a toho, aby dokázali zohrať aktívnu úlohu pri predvídaní a riadení digitálnej a zelenej transformácie. V tejto súvislosti je nevyhnutná vzájomná dôvera a spolupráca medzi zamestnávateľmi a pracovníkmi a ich zástupcami.
23. Sociálne hospodárstvo navrhuje model sociálneho a hospodárskeho vývoja, ktorý dokáže ponúknuť vysokovýkonné, inkluzívne a udržateľné hospodárske činnosti, ktoré slúžia všeobecnému záujmu. Uznávame pridanú hodnotu odporúčania Rady týkajúceho sa vypracovania rámcových podmienok sociálneho hospodárstva, a to aj v kontexte vyhlásenia *San Sebastián Manifesto* a Liëžskeho plánu sociálneho hospodárstva v EÚ.
24. Pokiaľ ide o bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci, opätovne potvrdzujeme prístup vízie nulovej úmrtnosti, ktorého cieľom je predchádzať úmrtiam súvisiacim so zamestnaním. Zatiaľ čo sa rešpektuje úloha sociálnych partnerov, možno zvážiť ďalšie prispôbenie príslušných nariadení a rámcov založené na dôkazoch s cieľom lepšie začleniť psychosociálne riziká, napr. riziká spojené s digitálnou transformáciou vrátane negatívnych účinkov na duševné zdravie.

Pokiaľ ide o špecifické nebezpečenstvá vyplývajúce zo zmeny klímy, ako je napr. teplotný stres alebo extrémne poveternostné javy, je dôležité podporovať ich prevenciu. Okrem toho je dôležité urýchliť stanovenie minimálnych noriem pre nebezpečné látky a podporiť tendenciu ich nahrádzania s osobitným dôrazom na prevenciu rakoviny z povolania. Opätovne potvrdzujeme, že je potrebné pokračovať v úsilí o prevenciu, nápravu a odstránenie násilia a obťažovania na pracovisku.

25. Skúsenosti s európskym nástrojom dočasnej podpory na zmiernenie rizík nezamestnanosti v núdzovej situácii (SURE) a jeho priebežné hodnotenie môžu poskytnúť ponaučenia.
26. Zdôrazňujeme dôležitosť presadzovania rovnováhy medzi pracovným a súkromným životom. Opätovne sa zaväzujeme dosiahnuť obnovené barcelonské ciele vo vzdelávaní a starostlivosti v ranom detstve a pripomíname, že je dôležité investovať do všeobecne prístupnej, cenovo dostupnej a vysokokvalitnej starostlivosti o deti, a to aj zaručením profesionalizácie pracovnej sily a spravodlivých pracovných podmienok. Podstatným prvkom je ďalšie vykonávanie a posilnenie Európskej záruky pre deti, a to aj zlepšením monitorovania tejto iniciatívy.

Sociálna ochrana a začleňovanie

27. Hoci je potrebné zabezpečiť fiškálnu udržateľnosť dôchodkových systémov, je tiež potrebné pokračovať v úsilí o zlepšenie primeranosti dôchodkov. Na úrovni EÚ by sa lepšou koordináciou medzi predkladaním správy o starnutí obyvateľstva, správy o primeranosti dôchodkov a správy o dlhodobej starostlivosti zabezpečila komplementárnosť a súdržnosť monitorovania.
28. Pri riešení existujúcich a rastúcich potrieb v sektoroch zdravotnej a dlhodobej starostlivosti je rozhodujúci silný dôraz na prevenciu, ako aj na adekvátnosť, rovnosť a cenovú dostupnosť prístupu k tejto starostlivosti. Prihliadajúc na vnútroštátne súvislosti a rozdelenie právomocí by opatrenia mohli zahŕňať riešenie potrieb pracovnej sily s dôrazom na odbornú prípravu a pracovné podmienky a na podporu kolektívneho vyjednávania v sektore starostlivosti.
29. Transformácia trhu práce znamená posilnenie potreby neustáleho zlepšovania primeranosti vnútroštátnych systémov sociálnej ochrany. Je preto kľúčovou prioritou zintenzívniť vzájomné učenie a ďalej monitorovať vykonávanie odporúčania Rady o prístupe k sociálnej ochrane pre pracovníkov a samostatne zárobkovo činné osoby, a pritom rešpektovať rozmanitosť vnútroštátnych systémov sociálnej ochrany.
30. Aby bola koordinácia sociálneho zabezpečenia nadčasová, je potrebná väčšia právna istota, väčšia transparentnosť a väčšia spolupráca medzi členskými štátmi. S cieľom zabezpečiť prenosnosť práv sociálneho zabezpečenia v rámci

Únie a zaručiť, aby boli naše systémy sociálnej ochrany ľahšie použiteľné pre mobilných občanov, pracovníkov a zamestnávateľov, ako aj uľahčiť presadzovanie a boj proti nezákonným praktikám vyzývame na pokračovanie krokov zameraných na ďalšie vykonávanie a doplnenie systému elektronickej výmeny informácií o sociálnom zabezpečení a na komplexnú víziu digitalizácie.

31. Zdôrazňujeme, že je potrebné uviesť do praxe právo na prístupné, cenovo dostupné a vysokokvalitné verejnoprospešné služby a služby všeobecného záujmu, ako aj slobodu prístupu k týmto službám pre všetkých. Pri zohľadnení vnútroštátnych súvislostí zdôrazňujeme význam investovania do vysokokvalitných služieb s prihliadnutím na osobitné potreby zraniteľných skupín.
32. Boj proti chudobe a za sociálne začlenenie je kľúčovým rozmerom európskych sociálnych štátov. V záujme dosiahnutia významného pokroku pri plnení hlavnej cieľovej hodnoty EÚ a riešenia viacrozmernej otázky sociálneho vylúčenia pripomíname význam integrovaného prístupu k boju proti chudobe.
33. Vykonávanie odporúčania Rady o primeranom minimálnom príjme zaručujúcom aktívne začleňovanie by malo zohrávať úlohu pri ďalšom rozvoji a aktualizácii záchranných sociálnych sietí na štátnej úrovni, čím sa zabezpečí základná ochrana osôb v núdzi a účinné využívanie ich nárokov a zároveň sa uľahčí hladký prechod na trh práce pre tých, ktorí môžu pracovať.
34. S cieľom dodržiavať a presadzovať práva osôb so zdravotným postihnutím v súlade s Dohovorom Organizácie Spojených národov o právach osôb so zdravotným postihnutím (UNCPRD) by sa mali podniknúť ďalšie kroky na začlenenie hľadiska zdravotného postihnutia do všetkých politík EÚ a na vypracovanie ambicióznejšej druhej fázy stratégie v oblasti práv osôb so zdravotným postihnutím.
35. V prípade osôb s problémami v oblasti duševného zdravia by sme mohli ďalej stavať na komplexnom prístupe k duševnému zdraviu.
36. V mnohých členských štátoch je naďalej problémom bezdomovecstvo, ako aj otázky cenovej dostupnosti bývania a prístupu k nemu, predovšetkým v mestskom priestore, a otázky energetickej chudoby a vysokých životných nákladov, ktoré rieši veľmi veľa ľudí, najmä však tí s nízkymi príjmami, čo si vyžaduje integrované stratégie a nadväzujúce opatrenia. Vzhľadom na vnútroštátne právomoci je potrebné pokračovať v opatreniach v oblasti prístupného, efektívneho, ekologického a cenovo dostupného sociálneho bývania s cieľom uspokojiť potreby bývania pre všetkých, odstrániť bezdomovecstvo a podporovať prístup založený na zásade „bývanie ako prvé“. Uznávame význam európskej platformy na boj proti bezdomovecstvu.

Riadenie

37. Zdôrazňujeme, že európsky semester so svojimi hospodárskymi a sociálnymi aspektmi by mal zostať kľúčovým rámcom na monitorovanie vykonávania piliera, okrem iného aj prostredníctvom sociálneho prehľadu, na identifikovanie rizík pre vzostupnú sociálnu konvergenciu a na monitorovanie pokroku dosiahnutého pri plnení cieľov EÚ do roku 2030 a národných cieľových hodnôt v oblasti zamestnanosti, zručností a znižovania chudoby.
38. Zdôrazňujeme, že musíme pokračovať v práci na spoločnom chápaní sociálnych investícií. Musíme plne využiť potenciál zručností, trhu práce a sociálnych politík pre hospodársky rast, produktivitu a konkurencieschopnosť.
39. Je potrebné obnoviť úsilie o zlepšenie tvorby politiky založenej na dôkazoch. Pripomíname, že popri zlepšení možností vzájomného učenia je dôležité vypracovať spoločné usmernenia týkajúce sa používania nástrojov posudzovania vplyvu a vyhodnocovania. Ďalej vyzdvihujeme potrebu investovania do lepšie načasovaných harmonizovaných únijných, vnútroštátnych a subnárodných štatistík, ako aj potrebu uľahčenia prístupu k údajom na navrhovanie politík a na hodnotiace účely, a to pri zabezpečení dodržiavania legislatívy o ochrane údajov.
40. Žiadame, aby sa Európsky pilier sociálnych práv začlenil do hlavného prúdu všetkých príslušných oblastí politiky. Pre vytvorenie vysokokvalitného a účinného systému prostredníctvom investovania do ľudí má zásadný význam zabezpečenie súčinnosti politík. S cieľom zabezpečiť, aby politiky v žiadnej oblasti nezhoršovali chudobu ani nerovnosť, pripomíname, že je dôležité posilniť využívanie posúdení distribučného vplyvu. Vyzývame na udržateľné verejné obstarávanie vrátane podpory kolektívneho vyjednávania. V tejto súvislosti by sa mohli vyhodnotiť smernice o verejnom obstarávaní a v prípade potreby prijať ďalšie kroky.
41. Európsky pilier sociálnych práv spolu s medzinárodnými pracovnými normami by sa mali zohľadniť vo vonkajšej činnosti EÚ, a to aj prostredníctvom jej obchodnej politiky. Vzhľadom na rozširovanie EÚ je dôležité prehĺbiť spoluprácu s kandidátskymi krajinami, pomáhať im pri vykonávaní sociálneho *acquis* a podporovať vzostupnú sociálnu konvergenciu. V prístupujúcich krajinách je takisto potrebná podpora a presadzovanie sociálneho dialógu, koncepcie sociálnych partnerov a kolektívneho vyjednávania. Rovnako sa zaväzujeme ďalej spolupracovať s krajinami susediacimi s EÚ, a to aj prostredníctvom Únie pre Stredozemie.
42. Pri podporovaní sociálnych práv by EÚ mala ďalej posilňovať spoluprácu s Radou Európy a presadzovať Európsku sociálnu chartu.
43. Opätovne potvrdzujeme náš záväzok voči MOP, a to aj pokiaľ ide o vymedzenie globálnych noriem, a voči hodnotám Medzinárodnej organizácie práce, a vítame účasť Európskej komisie, Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru a niektorých členských štátov v Globálnej koalícii za sociálnu spravodlivosť.

La Hulpe, Belgicko, 16. apríla 2024

Roberta Metsolová,
predsedníčka Európskeho parlamentu

Ursula von der Leyenová,
predsedníčka Európskej komisie

Oliver Röpke,
predseda Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru

Alexander De Croo,
predseda vlády Belgického kráľovstva
V mene Belgického kráľovstva, Bulharskej republiky, Českej republiky, Dánskeho kráľovstva, Spolkovej republiky Nemecko, Estónskej republiky, Írska, Helénskej republiky, Španielskeho kráľovstva, Francúzskej republiky, Chorvátskej republiky, Talianskej republiky, Cyperskej republiky, Lotyšskej republiky, Litovskej republiky, Luxemburského veľkovoľvodstva, Maďarska, Maltskej republiky, Holandského kráľovstva, Poľskej republiky, Portugalskej republiky, Rumunska, Slovinskej republiky, Slovenskej republiky a Fínskej republiky

Pierre-Yves Dermagne,
podpredseda vlády Belgického kráľovstva

Frank Vandenbroucke,
podpredseda vlády Belgického kráľovstva

Esther Lynchová,
generálna tajomníčka Európskej konfederácie odborových zväzov

Valeria Ronzittiová,
generálna tajomníčka SGI Europe

Véronique Willemsová,
generálna tajomníčka SMEunited

Heather Royová,
predsedníčka sociálnej platformy